

REFERAT Seniorudvalget - 2010-2015 d. 13-10-2011

Mødedato	Torsdag d. 13. oktober 2011 kl. 16:30
Mødested	Mødelokale 2607, tlf. 39 57 52 39
Mødedeltagere	Erling Schrøder, Bent Greve, John Brown Brabant Althoff-Andersen, Serdal Benli, Eva Michaelsen, Klaus Kjær, Ebbe Skovsgaard

Indholdsfortegnelse

Sikring af faldforebyggende tiltag hos ældre faldpatienter - et tværsektorielt udviklingsprojekt.....	3
Vasketoiletter, kvalitetsstandard.....	5
Forslag om velfærdsteknologiprojekter.....	8
Status på arbejdet med rehabilitering i Trænings- og Plejeafdelingen, eksempler fra praksis.....	16
Genoptræning og rehabilitering af hjerneskadede, orientering.....	20
Lukket.....	23
Meddelelser.....	23
Lukket.....	24

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Dagsordenpunkt

Sikring af faldforebyggende tiltag hos ældre faldpatienter - et tværsektorielt udviklingsprojekt, orientering

Beslutning

Til efterretning.

Gennemgang af sagen

Trænings- og Plejeafdelingen er blevet inviteret til at deltage i et 1-årigt udviklingsprojekt til sikring af faldforebyggende tiltag hos skrøbelige, ældre faldpatienter i skadestuen. I projektet deltager Herlev og Gentofte hospitalers skadestuer samt 9 kommuner fra deres optageområder. Målgruppen er hjemmeboende, skrøbelige, faldtruede borgere over 65 år, som kommer ind på en af de to skadestuer efter fald (bilag 1).

Trænings- og Plejeafdelingen deltager med en terapeut fra træningsenheden, der vil fungere som faldkonsulent i projektperioden.

Økonomi

Der er finansiering af faldkonsulentens opgaver i forbindelse med projektet, og deltagelsen holdes derfor inden for eksisterende puljemidler.

Trænings- og Plejeafdelingen har ønsket at deltage i udviklingsprojektet, fordi det er relevant i forhold til de øvrige faldforebyggende tiltag, der allerede er iværksat i Trænings- og Plejeafdelingens regi - herunder et projekt med Socialforskningsinstituttet (SFI) omkring træning og fald, som forventes afsluttet i 2011.

Tilsvarende har Trænings- og Plejeafdelingen gennem mange år arbejdet med fald og forsøgt at klassificere årsager til fald, og hvad der kan afhjælpe. Det omtalte udviklingsprojekt fokuserer på nogle områder, som vi endnu ikke har undersøgt. Hidtil har vi fokuseret på fald internt i kommunen, men i dette projekt inddrages hospital og almen praksis også. Det er hensigten, at Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedr. faldforebyggelse skal tages i anvendelse i projektet. På hospitalerne foretages en systematisk identifikation af de skrøbeligste ældre (fysisk, psykisk, socialt og

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

kognitivt), efterfulgt af klare aftaler for opgave- og ansvarsfordeling mellem hospital, almen praksis og kommune for det videre forløb (fx træning, boligændringer, medikamentel udredning).

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Bilag

Bilag 1. Projektbeskrivelse

Relateret behandling

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Dagsordenpunkt

Vasketoiletter, kvalitetsstandard

Beslutning

Godkendt.

Gennemgang af sagen

Baggrund

På Seniorudvalgets møde 27.01.2011, punkt 1, blev det besluttet, at Social- og Sundhedsforvaltningen skulle udarbejde en sag til politisk behandling vedrørende forslag til en standard for vasketoiletter (toiletter/toiletsæder med skylle- og tørrefunktion), der under forudsætning af politisk godkendelse vil indgå som kvalitetsstandard i 2012.

Modeller af vasketoiletter

Der findes mange forskellige vasketoiletter på markedet. Nogle borgere kan anvende et toiletsæde med skylle-tørrefunktion, monteret på et standardtoilet, mens en lille gruppe borgere på grund af høj vægt og størrelse kun kan benytte et specielt toilet med indbygget skylle- og tørrefunktion. Udgifterne til et toiletsæde med skylle-tørrefunktion ligger fra ca. 12.000 kr. inkl. montering, mens et toilet med skylle- og tørrefunktion kan koste op til 35.000 kr. inkl. montering.

Hjælp til toiletbesøg

De borgere, der har behov for hjælp til toiletbesøg, hjælpes enten af hjemmeplejen, af hjælpere, de selv har ansat, eller af pårørende. Ifølge kommunens IT-system Rambøll Care modtager 797 borgere uden for Seniorcentrene hjælp til personlig pleje. Hjælp til toiletbesøg ydes som en del af den personlige pleje, og det er oplyst, at 60-65 borgere uden for Seniorcentrene hjælpes med toiletbesøg, hvoraf kun ganske få vil være i stand til at klare sig uden personhjælp, hvis de blev bevilget et vasketoilet. I alt 48 borgerne er bevilget selvudpeget hjemmehjælp eller brugerstyret personlig assistance (BPA) og ansætter selv de hjælpere, der er nødvendige for blandt andet at klare personlig hygiejne, herunder toiletbesøg. Hvor mange borgere, der derudover får hjælp til toiletbesøg af en ægtefælle eller en pårørende, vides ikke.

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Nuværende bevillingspraksis

De sidste par år er i alt 5 borgere bevilget vasketoiletter og har gode erfaringer med brugen af det. I sagsbehandlingen af vaske-toiletter indgår en samlet vurdering af, i hvilken udstrækning borgerens funktionsnedsættelse bliver afhjulpet. De fleste borgere, der får hjælp til toiletbesøg, har også behov for hjælp til at komme til/fra toilettet og få tøj af/på. I forhold til at gøre borgeren selvhjulpne ved toiletbesøg ud fra et arbejdskraftbesparende formål, vil et vasketoilet derfor ikke være relevant at bevilge til alle, der modtager hjælp til toiletbesøg. Der bevilges vasketoiletter til de borgere, der bliver i stand til at klare hele toiletsituationen uden personhjælp, og dermed bliver selvhjulpne. Derudover bevilges vasketoiletter til borgere, hvor det vurderes, at særlige problematikker kan afhjælpes med et vasketoilet, eller hvor en borger, med bevilling af et vasketoilet, vil kunne klare toiletbesøg med personhjælp af mindre omfang. På nuværende tidspunkt skelnes ikke mellem, om det er hjemmeplejen/hjælpere, der yder hjælp til toiletbesøg, eller om hjælpen ydes af de pårørende. Hvis borgeren "kun" opnår at blive selvhjulpne i forbindelse med den intime hygiejne, og ikke i stand til at klare hele toiletsituationen uden personhjælp, vurderes det, at borgeren ikke er berettiget til bevilling af vasketoiletet.

Forslag til kvalitetsstandard

På nuværende tidspunkt findes der ikke principafgørelser eller nævnsafgørelser på området "vasketoiletter". Hjælpemiddelgruppen vurderer, at den nuværende praksis er relevant at lægge til grund for sagsbehandlingen, så længe der ikke foreligger nævnseller principafgørelser, der udstikker andre rammer. Udkast til kvalitetsstandard vedlægges som bilag 1.

Projekt med afprøvning af vasketoiletter

Servicestyrelsen afprøver i samarbejde med 4 projektkommuner, Roskilde, Slagelse, Holstebro og Århus, samt Center for Robotteknologi ved Teknologisk Institut ca. 65 vasketoiletter i private boliger. Hensigten er at påvise, at den nye teknologi kan gøre borgere med funktionsnedsættelser mere selvhjulpne, og i visse tilfælde gøre hjælp til toiletbesøg helt overflødig. Dette vil frigøre personale til andre opgaver, give bedre arbejdsmiljø og give borgerne en bedre livskvalitet. Testperioden er påbegyndt i efteråret 2010 og varer til ultimo 2011. Evalueringen forventes klar i februar 2012 og vil give en mere præcis viden om, i hvilken grad vasketoiletter kan gøre brugerne selvhjulpne i forbindelse med toiletbesøg.

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at udkast til kvalitetsstandard for vasketoiletter, der afspejler den nuværende bevillingspraksis, indgår som kvalitetsstandard på hjælpemiddelområdet fra 2012.

Bilag

Bilag 1. Udkast til kvalitetsstandard, vasketoilet (toilet/toiletsæde med skylle-tørrefunktion)

Relateret behandling

Seniorudvalget 27.01.2011, Punkt 1 (Åben)

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Dagsordenpunkt

Forslag om velfærdsteknologiprojekter

Beslutning

Godkendt, idet projektforslag 6 "Tryghed i dit netværk" udgår indtil videre, hvorefter der resterer 0,8 mio. kr. af puljen til velfærdsteknologi i 2012.

Gennemgang af sagen

Baggrund

På Seniorudvalgets møde 09.12.2010, punkt 98, besluttede udvalget, at der skulle udarbejdes en sag med forslag til en række - også mindre - velfærdsteknologiske projekter som opfølgning på udvalgets studietur til Skotland 06. til 09.10.2010. Denne sag præsenterer disse forslag.

Sagen udspringer af beslutningen om at gøre velfærdsteknologi til et indsatsområde i Gladsaxe Kommune (SSU 19.08.2009, punkt 91). I den forbindelse blev Seniorudvalget i efteråret 2010 orienteret om forvaltningens arbejde med velfærdsteknologi på ældreområdet (SEU 30.09.2010, punkt 78). For en opdateret oversigt over forvaltningens arbejde med velfærdsteknologi på ældreområdet se bilag 2. Det bemærkes i den sammenhæng, at ABT-fonden for nylig har skiftet navn til Fonden for velfærdsteknologi, jf. Finanslovsforslag 2012.

Generelt om velfærdsteknologiske projekter

Velfærdsteknologi repræsenterer et område i betydelig vækst, der peger i mange retninger med en lang række forskelligartede projekter med mange forskellige parter til følge.

Generelt vurderes det, at der er store potentialer i at udvikle og indføre velfærdsteknologi, men på grund af projekternes kompleksitet er der dog samtidig mange projekter, som mislykkes eller ikke får de forventede effekter. Det indebærer derfor en vis risiko og usikkerhed generelt at iværksætte projekter på dette område samt at vurdere hvilke resultater, der kan forventes af et projekt.

Gladsaxe Kommune indgår i et samarbejde med Rudersdal,

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Gentofte og Lyngby-Taarbæk kommuner om udvikling og afprøvning af velfærdsteknologi (det såkaldte fire-kommune-samarbejde). Dette samarbejde indgår som en væsentlig del af Social- Sundhedsforvaltningens arbejde med velfærdsteknologi på ældreområdet, og forvaltningen forventer primo 2012 at kunne præsentere udvalget for forslag til fælles projekter blandt de fire kommuner. Derudover kan flere af projekterne nedenfor danne grundlag for fælleskommunale projekter på et senere tidspunkt.

Fire indsatsområder for velfærdsteknologiprojekter

Forvaltningen har i sit tidligere arbejde og med de nye projektforslag fokuseret på fire indsatsområder, som kort er beskrevet nedenfor og yderligere uddybet i bilag 1. De fire indsatsområder kan ikke helt skilles ad, idet der er et vist overlap, fx når en teknologi både kan bruges til telemedicinsk behandling og kommunikation mere generelt. De fire indsatsområder angiver, hvor forvaltningen lægger sit fokus i arbejdet med velfærdsteknologi, og der er for hvert indsatsområde opstillet forslag til nye velfærdsteknologiske projekter.

Telemedicin

I blandt andet Finanslov 2011 og Økonomiaftalen mellem kommunerne og regeringen for 2011 slås det fast, at telemedicin er et nationalt indsatsområde, og 01.01.2011 er der oprettet en ny styrelse NSI (National Sundheds-it), der i efteråret 2011 udsender en national telemedicin-strategi. Desuden er det i økonomiaftalen aftalt at udbrede erfaringer fra telemedicinske projekter og udarbejde en national model for implementering af telemedicinsk sårvurdering. Også det nye regeringsgrundlag sætter fokus på telemedicin, bl.a. at det skal undersøges, hvordan telemedicin kan gøres til rettighed for kronisk syge borgere.

Forvaltningen har ikke tidligere arbejdet med telemedicin, men vurderer, at det vil være en fordel for Gladsaxe Kommune at deltage i telemedicinprojekter og opnå erfaringer med samt kompetencer i telemedicin. Dermed kobler forvaltningen sig på den nationale it-strukturudvikling og vil lettere kunne indarbejde telemedicinløsninger og it-standarder, deltage i implementeringsprojekter og drage nytte af udviklingen på dette område.

Forslag til projekter

Region Hovedstadens telemedicinske projekter med relevans for ældreområdet i kommunerne er få og centreret omkring lokale projekter på det enkelte hospital. Undtagelsen er dog det kom-

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

mende ABT-projekt "Klinisk Integreret Hjemmemonitorering", hvor Gladsaxe Kommune ønsker at deltager i den del, der vedrører KOL.

Udover projekt "Klinisk Integreret Hjemmemonitorering" har Region Hovedstaden pt. kun et tværsektorielt telemedicinprojekt, som omhandler telemedicinsk sårbehandling. Projektet afsluttes i 2012, hvorefter det er muligt for andre kommuner at deltage. Forvaltningen planlægger, at Gladsaxe Kommune deltager i udbredelsen af telemedicinsk sårbehandling.

De to projekter er nærmere omtalt i bilag 1.

Kommunikationsteknologi

Mange projekter har fokus på at udvikle eller finde nye anvendelsesmuligheder for kommunikationsteknologi. De nye teknologier kan lette kommunikationen mellem borger og medarbejdere og borgere imellem og dermed give borgeren større sikkerhed, tryghed og et større socialt netværk. Desuden kan nogle teknologier bruges i træningsforløb og behandling samt være med til, at forvaltningen kan spare ressourcer, fx til besøg i hjemmet.

Forvaltningen arbejder i dag med kommunikationsteknologi. Der er indført iPhones til at afløse PDA'en, og forvaltningen er medansøger på et ABT-projekt om forsøg med interaktivt TV, jf. SEU 30.09.2010, punkt 78. Fonden for velfærdsteknologi (ABT-fonden) har dog givet afslag på ansøgningen i første omgang. En ny ansøgning er udarbejdet i regi af fire-kommune-samarbejdet samt i samarbejde med CareTV. Svar herpå forventes i efteråret 2011. Giver der afslag igen, planlægger forvaltningen at undersøge mulighederne for at iværksætte et projekt med interaktivt TV eller tilsvarende teknologier, fx KMD's Online Omsorg, enten i regi af fire-kommune-samarbejdet eller alene.

Forslag til projekter

Social- Sundhedsforvaltningen foreslår, at de eksisterende projekter vedrørende kommunikationsteknologi suppleres af et nyt projekt vedrørende indførelse af håndholdte computere i hjemmesygeplejen. Projektet vil teste den seneste teknologi inden for håndholdte computere (tavlecomputere/notebooks) med henblik på indførelse af løbende elektronisk dokumentation i hjemmesygeplejen. Projektet er nærmere beskrevet i bilag 1.

Teknologiske hjælpemidler og interaktive træningsteknologier

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Teknologiske hjælpemidler kompenserer for en given funktionsnedsættelse som andre hjælpemidler, mens interaktive træningsteknologier hjælper borgerne til at gennemgå et træningsprogram og fastholde borgerne i forløbet. Den informationsteknologiske udvikling har skabt nye behov for hjælpemidler og tilgængelige løsninger og har samtidig forandret mulighederne for tilgængelighed og individuel compensation. Den teknologiske udvikling åbner hele tiden nye muligheder for at kompensere, hvor det ikke tidligere var muligt.

Gladsaxe Kommune har i regi af fire-kommune-samarbejdet tidligere arbejdet med at identificere interaktive træningsteknologier til at fremme borgernes selvtræning. Projektet blev støttet af Fonden for velfærdsteknologi. Projektet er mundet ud i en ansøgning til Fonden for velfærdsteknologi om et nyt projekt, hvor træningsteknologi skal gøre knæ- og hofteopererede borgere i stand til at træne i eget hjem. Der forventes svar i efteråret 2011. Desuden har forvaltningen indført robotstøvsugere på seniorcentrene og i hjemmeplejen på projektbasis, og der er indført vaske-toiletter som hjælpemiddel, jf. SEU 13.10.2011, punkt 61.

Forvaltningen vil desuden ultimo 2011/primus 2012 gennemføre en undersøgelse af, i hvilken udstrækning ABT-projektet om loftslifte – jf. Seniorudvalgets ekskursion til Aarhus Kommune 08. til 09.09.2011 – kan overføres til Gladsaxe Kommune. Undersøgelsen skal afdække i hvilken udstrækning forflytninger foretages af én eller to medarbejdere, kompetenceudviklingsbehovet samt behovet for investering i bad/toiletstole mv.

Forslag til projekter:

Det svenske Hjælpemiddelinstitut har udviklet en "kuffert" med eksempler på små praktiske hjælpemidler, som kan lette hverdagens praktiske problemer for ældre. Det er fx hjælpemidler til at skrue låg af med, til at skrive med eller til at håndtere medicin med. Trænings- og plejeafdelingen ønsker at udvikle en tilsvarende "Kuffert med smarte ting", som kan informere borgerne om brug og køb af hverdagshjælpemidler.

Derudover forslår Social- og Sundhedsforvaltningen, at der afsættes ressourcer til et projekt, som skal afdække mulighederne for at anvende eksisterende eller udvikle nye hjælpemidler til på- og aftagning af støttestrømper.

Begge projekter er mere detaljeret beskrevet i bilag 1.

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Trygheds- og sikkerhedsteknologi

Udviklingen i trygheds- og sikkerhedsteknologi inden for sensorer, alarmsystemer, døråbnere, automatisk lystænding m.m. giver nye muligheder for at understøtte borgernes tryghed, selvhjulpethed og mobilitet samt øget sikkerhed for personalet. Udviklingen er for nylig blevet afspejlet i servicelovens § 125 vedrørende magtanvendelse og alarmsystemer, som giver kommunerne en rettesnor for at anvende trygheds- og sikkerhedsteknologi til borgere, der udsætter sig selv eller andre for personskade ved at forlade deres bolig eller dagtilbud.

På dette område har forvaltningen igangsat et projekt med tryghedssystemet Salveo. Projektet tester anvendeligheden af systemet, som via nogle sensorer i borgerens hjem sender en alarm til hjemmeplejen, fx hvis borgeren er faldet. Projektet afsluttes medio 2012, jf. SEU 11.02.2010, punkt 17.

Forslag til projekter

Social- og Sundhedsforvaltningen foreslår, at der i 2012 i gang sættes to projekter, der arbejder videre med de teknologiske muligheder i Salveo-tryghedssystemet. Det ene projekt – "Sikkerhed på seniorcentre" – søger at teste mulighederne for at bringe elektroniske tryghedssystemer i anvendelse på omsorgscentrene, mens det andet projekt – "Tryghed i dit netværk" – undersøger mulighederne for at inddrage borgerens lokale netværk.

Derudover vil forvaltningen – på opfordring fra kommunens nat-sygeplejersker – arbejde videre med et projekt, hvor medarbejderne adviseres om bleskift på SMS.

Alle tre projekter er nærmere beskrevet i bilag 1.

Mulige kommende projekter

Ud over oven for nævnte projekter har Social- og Sundhedsforvaltningen i bilag 1 beskrevet tre projektforslag med mulige kommende projekter. Disse projekter afventer, at andre aktører afslutter deres udviklingsprojekt, inden Gladsaxe Kommune tester teknologien med henblik på at vurdere, om teknologien med fordel kan indføres i kommunen. De mulige kommende projekter omhandler Samarbejde om telemedicin vedrørende sårpleje, som nævnt under afsnittet om telemedicin ovenfor, Forebyggelse af dehydrering og "Den stærke hånd" - hjælp til borgere med gigt i hænderne. Seniorudvalget forelægges disse projektforslag, så fremt forvaltningen vurderer, at de med fordel kan afprøves i

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Gladsaxe Kommune. Social- og Sundhedsforvaltningen arbejder desuden videre med at kunne beskrive andre nye projektforslag.

Økonomi

Projektforslagenes økonomi fremgår af nedenstående skema. Numrene på projektforslagene i sagen svarer til numrene i bilag 1.

Beløbene afholdes af puljen til velfærdsteknologi på i alt 2,0 mio. årligt fra 2012. Der er betydelige administrative udgifter til projektudvikling- og styring, analyse, indkøb, evaluering m.m. Disse udgifter afholdes indenfor rammen.

Projektforslag	Rammebeløb
1) Klinisk integreret hjemmemonitorering	400
2) Håndholdte computere i sygeplejen	200
3) "Smarte ting" – pakke med praktiske hjælpemidler	50
4) Hjælpemidler til på- og aftagning af støttestrømper	300
5) Sikkerhed på seniorcentre	200
6) Tryghed i dit netværk	100
7) Bleskift på SMS	50
I alt, kr. (1000)	1.300

Projektforslagenes økonomi er angivet som rammebeløb og er baseret på den bedst mulige vurdering, da det for de fleste projekters vedkommende ville kræve betydelige administrative ressourcer deltageret at beregne projektets omkostninger på nuværende tidspunkt.

Forvaltningen forelægger en status på projektforslagene for Seniorudvalget medio 2012. Denne status indeholder en mere præcis opgørelse af udgifter til projekterne for de projekter, der er sat i værk. I denne sag fremlægger forvaltningen desuden nye projektforslag med henblik på udmøntning af den resterende del af puljen til velfærdsteknologi. Projekter i fire-kommune-samarbejdet kan også komme i betragtning til finansiering fra puljen. Forvaltningen vil i givet fald forelægge en konkret projektansøgning for udvalget.

Det videre arbejde herunder evaluering af velfærdsteknologiprojekter

Social- og Sundhedsforvaltningen vil løbende evaluere projekter-

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

ne, jf. bilag 1. Evalueringerne vil have fokus på borgernes, pårørendes og medarbejdernes oplevelse, effekter, kvalitet og ressourcetræk. På baggrund af evalueringen tages der stilling til, om velfærdsteknologien skal anvendes fremover og udbredes til hele ældreområdet.

Social- og Sundhedsforvaltningen vil desuden i samarbejde med relevante fagpersoner og ved at trække på ekstern ekspertise løbende vurdere idéer til at udvikle nye velfærdsteknologier, nye anvendelsesmuligheder og muligheder for at inddrage nye målgrupper samt mulighederne for at afprøve allerede udviklede velfærdsteknologier og anvende dem på Seniorudvalgets område.

Forvaltningen forelægger, som nævnt ovenfor, en status på de i sagen beskrevne projektforslag for Seniorudvalget medio 2012 samt forslag til udmøntning af den resterende del af puljen til velfærdsteknologi for 2012. Ultimo 2012 fremlægges en sag med forslag til projekter for 2013.

Såfremt Seniorudvalget godkender de i sagen fremstillede projektforslag udarbejdes der egentlige projektbeskrivelser, som uddyber omkostninger ved projektet, projektmål, succeskriterier m.v. Disse projektbeskrivelser danner grundlag for sagsfremstillingen til Seniorudvalget medio 2012.

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller,

at orienteringen om indsatsområder for velfærdsteknologiprojekter på ældreområdet tages til efterretning,

at forslagene til nye velfærdsteknologiprojekter godkendes som foreslået i sagen, og

at Seniorudvalget medio 2012 forelægges en sag med status på de i sagen foreslåede projekter samt forslag til udmøntning af den resterende del af puljen til velfærdsteknologi for 2012.

Bilag

Bilag 1. Projektforslag - beskrivelser. Velfærdsteknologi på SEU's område

Bilag 2. Status på indførelsen af velfærdsteknologi på SEU's område - 2011

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Relateret behandling

Social- og Sundhedsudvalget 19.08.2009, Punkt 91 (Åben)
Seniorudvalget 11.02.2010, Punkt 17 (Åben)
Seniorudvalget 30.09.2010, Punkt 78 (Åben)
Seniorudvalget 09.12.2010, Punkt 98 (Åben)

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Dagsordenpunkt

Status på arbejdet med rehabilitering i Trænings- og Plejeafdelingen, eksempler fra praksis

Beslutning

Til efterretning.

Gennemgang af sagen

Trænings- og Plejeafdelingen har iværksat en række indsatser i arbejdet med at rehabilitere. Disse indsatser er beskrevet for Seniorudvalget i sagen om rammerne for og formålet med rehabilitering i det borgerrettede arbejde på Seniorudvalgets område (SEU 27.01.2011, punkt 2). Seniorudvalget har i forbindelse med denne sag ønsket at se nogle eksempler på den rehabiliterende indsats i praksis.

Trænings- og Plejeafdelingen har iværksat et måleprogram, der skal følge både resultat og udbytte ved implementeringen af rehabiliteringen i et 3 årigt perspektiv. Nærværende sag omhandler således en foreløbig status på de rehabiliterende indsatser illustreret ved konkrete eksempler på rehabiliterende forløb hos borgerne. De konkrete eksempler er vedlagt som bilag 1.

Målgruppen for rehabilitering på ældreområdet er primært ældre borgere med behov for pleje, praktisk hjælp og/eller træning som følge af nedsat funktionsevne.

Indsatserne for denne målgruppe tilrettelægges ud fra to forskellige tilgange kaldet "hverdagsrehabilitering" og "målrettede træningssamarbejdsforløb" (REHAB 1 og REHAB 2), jf. kvalitetsstandarder 2011 for træning, personlig pleje og praktisk hjælp (SEU 27.01.2011, punkt 4).

Status på hverdagsrehabilitering

Målgruppen for denne indsats er de ca. 1900 borgere, der modtager hjælp. Yngre svært handicappede eller døende borgere vil i praksis ikke blive omfattet af denne rehabiliterende tilgang med samme forventning om, at de kan varetage flere opgaver i dagligdagen. Hjemmehjælperne skal nu ikke længere blot udføre en

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

ydelse, men aktivt inddrage borgeren i tilrettelæggelsen af indsatsen, hvilket de fleste hjælpere er blevet gode til. For nogle hjælpere er dette dog fortsat en udfordring.

Generelt er de nyvisiterede borgere mere motiverede for selv at yde en rehabiliterende indsats. De borgere, der har modtaget hjælp over længere tid, kan generelt være sværere at motivere, hvilket stadig er en udfordring i det daglige arbejde. I nogle tilfælde skal hjælperne bruge en del tid på at finde frem til lige præcis det, der motiverer den enkelte borger.

I enkelte tilfælde er det ikke muligt at motivere en borger, hvorfor hjælperne efter ihærdige forsøg er nødt til at opgive at rehabiliterer denne borger på dette tidspunkt. Måske vil denne borger være motiveret på et andet tidspunkt, og hjælperne forsøger i sådanne tilfælde løbende at motivere borgeren.

Status på målrettede træningssamarbejdsforløb

Målrettede træningssamarbejdsforløb beskriver de specifikke rehabiliterende indsatser.

Målgruppen er:

- Nye borgere, som visiteres til hjemmehjælp for første gang
- Borgere, der modtager praktisk hjælp, og som søger om personlig pleje
- Alle borgere, som i dag modtager personlig pleje, vil ved næste revisitationsbesøg blive vurderet med henblik på, om der er potentiale for et "målrettet træningssamarbejdsforløb".

Visitationen formulerer en målsætning for hver borgers "målrettede træningssamarbejdsforløb" og tager stilling til indholdet af forløbet. Forløbene er tidsbegrænsede, men kan forlænges af visitationen.

Der er indtil nu visiteret 21 REHAB 1-forløb og 55 REHAB 2-forløb.

Generelt om REHAB 1 kan siges, at en stor del af borgerne har øget deres funktionsniveau i forbindelse med ydelsen.

Det øgede funktionsniveau har flere gevinster for borgerne. I enkelte tilfælde er borgerne blevet selvhjulpne, og al hjælp har kunnet afsluttes. I enkelte andre tilfælde er der sket en reduktion af

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

hjælpen. Fra at borgeren før REHAB 1 eksempelvis har fået daglig hjælp til efter REHAB 1 kun at modtage hjælp 2 gange ugentligt til bad. I andre tilfælde har borgeren under et REHAB 1-forløb haft fald i funktionsniveau grundet eksempelvis et tilstødende sygdomsforløb.

En del borgere er efter afslutning af REHAB 2-forløb overgået til permanent hjælp. Enkelte borgere har haft god effekt af REHAB 2 og har kunnet genvinde tabte funktioner og kunnet overgå til den hjælp, de fik inden en evt. operation.

Generelt kan siges om REHAB 2, at de visiterede borgere er mindre motiverede end borgere, der er visiterede til REHAB 1. En del borgere har ved opstart af REHAB 2-forløb haft et så dårligt funktionsniveau, at de ikke har haft ressourcer til at arbejde målrettet med en træningsindsats. En del af borgerne har ikke kunnet magte situationen i hjemmet og derfor ikke haft overskud til at samarbejde omkring en indsats, hvilket f.eks. kan skyldes en demenstilstand eller manglende generel psykisk overskud til at samarbejde. En del af disse borgere er nu indstillet til plejebolig.

Fremtidigt fokus

Den foreløbige evaluering af indsatserne med rehabilitering hos borgerne viser, at jo mere nærværende, præcise og konkrete indsatserne er for borgeren, og jo mere borgeren selv har været involveret i at planlægge indsatserne, jo mere motiveret er borgeren, og jo bedre resultater opnås.

Trænings- og Plejeafdelingen vil derfor fremadrettet have større fokus på at inddrage borgeren helt fra start og igennem hele forløbet og derved opnå et sammenhængende, koordineret og målrettet forløb med borgeren.

Social- og Sundhedsforvaltningen indstiller, at status på arbejdet med rehabilitering tages til efterretning.

Bilag

Bilag 1. Eksempler på rehabiliterende borgerforløb

Relateret behandling

Seniorudvalget 15.04.2010, Punkt 34 (Åben)
Seniorudvalget 27.01.2011, Punkt 2 (Åben)

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Seniorudvalget 27.01.2011, Punkt 4 (Åben)

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Dagsordenpunkt

Genoptræning og rehabilitering af hjerneskadede, orientering

Beslutning

Til efterretning.

Gennemgang af sagen

Den seneste tid har der igen været udtalelser fremme i pressen om, at kommunerne ikke varetager opgaven med genoptræning og rehabilitering af voksne borgere med erhvervet hjerneskade godt nok.

Således skriver Berlingske Netavis (med henvisning til Morgenavisen Jyllandsposten) den 24. september f.eks. "Kommuner magter ikke at tilbyde hjerneskadede patienter kvalificeret genoptræning, mener overlæger. Mange patienter med hjerneskade bliver aldrig tilbudt et kvalificeret genoptræningsforløb, fordi kommunernes sagsbehandling og beredskab er for dårligt." Og videre: "Det er ofte velfungerende unge mennesker, som risikerer at ende på kontanthjælp, fordi de enten slet ikke får tilbudt genoptræning eller får et særdeles ukvalificeret tilbud, siger Peter Leutscher, der er overlæge på Skejby Sygehus".

På den baggrund vil forvaltningen orientere udvalget om status i forhold til kommunens indsats for hjerneskadede. Denne sag forelægges også for Forebyggelses-, Sundheds- og Handicapudvalget, da ansvaret for den koordinerede indsats over for erhvervsaktive hjerneskadede er underlagt dette udvalg. For så vidt angår børn og unge med hjerneskade er indsatsen forankret i Børne- og Undervisningsudvalget.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2010 valgte Byrådet at afsætte yderligere 0,750 mio. kr. til indsatsen på området. Dette gav mulighed for, at kommunen kunne ansætte en hjerneskadekoordinator, der nu varetager koordineringen af forløbet for erhvervsaktive senhjerneskadede, herunder samarbejdet med hospital og specialafdeling, før borgeren udskrives.

Med henblik på yderligere at styrke indsatsen omkring genop-

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

træning og rehabilitering af borgere med hjerneskade, nedsatte forvaltningen i vinteren 2010-2011 en tværgående arbejdsgruppe til at afdække Social- og Sundhedsforvaltningens behov og muligheder for at varetage indsatser til borgere med erhvervet hjerneskade. På baggrund af arbejdsgruppens anbefalinger blev det besluttet at etablere et tværgående neurofagligt rehabiliteringsteam.

Rehabiliteringsteamet forankres i genoptræningscentret, der også har 20 pladser til døgn genoptræning af borgere med behov for et intensivt og målrettet træningsforløb. Rehabiliteringsteamet vil bestå af ergoterapeuter, fysioterapeuter, plejepersonale, audiologopæd, neuropsykolog og sagsbehandlere. Teamet samarbejder med hjerneskadekoordinator og den ramte borger om at udarbejde og tilpasse en rehabiliteringsplan, der tager udgangspunkt i borgerens ønsker og mål.

Der er nu ansat en audiologopæd og en neuropsykolog på genoptræningscentret og indenfor nær fremtid forventes ansat en hjemmevejleder. Fra 2012 er det tværfaglige team dermed en realitet og kommunen vil i endnu højere grad kunne tilbyde rehabiliterende forløb for senhjerneskadede i kommunen.

For yderligere at understøtte denne udvikling i kommunen har Social- og Sundhedsforvaltningen ansøgt om midler fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets (nu ministeriet for Sundhed og Forebyggelse) pulje til genoptræning og rehabilitering af borgere med erhvervet hjerneskade. Der er søgt om i alt 2.795.000 kr. i perioden 2011 - 2014. Der søges om støtte til at hæve genoptræningscentrets indsats på området, således at kommunen fremover kan levere rehabilitering af hjerneskadede borgere på et højt fagligt niveau. Som et væsentligt punkt i ansøgningen er der indgået en samarbejdsaftale med Center for Hjerneskade (under forudsætning af puljetilskud). Ansøgningen er vedlagt som bilag 1. Det er forvaltningens vurdering, at denne opkvalificering vil medføre en mindre efterspørgsel efter eksterne tilbud til målgruppen.

Tildeling af puljemidler fra Sundheds- og Forebyggelsesministeriets pulje til at styrke genoptræning og rehabilitering af personer med erhvervet hjerneskade vil på denne måde medvirke til at løfte Gladsaxe Kommunes indsats ved at:

- igangsætte nye og supplerende indsatser
- understøtte implementeringen af de allerede igangsatte indsatser, herunder den rehabiliterende tankegang og me-

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

tode

- sikre en bæredygtig kommunal indsats på hjerneskade- og rehabiliteringsområdet

Tildeling af puljemidler forventes altså - tilsammen med de allerede igangsatte initiativer i kommunen - at medvirke til at gøre Gladsaxe Kommune til en foregangskommune i forhold til rehabilitering af hjerneskadede borgere.

Det forventes, at der vil foreligge en tilbagemelding fra ministeriet medio november.

Social- og Sundhedsforvaltningen forelægger sagen til orientering.

Bilag

Bilag 1. Ansøgning om økonomisk tilskud til styrket genoptræning og rehabilitering af personer med erhvervet hjerneskade 2011-2014

Relateret behandling

Seniorudvalget,
13.10.2011
Gladsaxe Kommune

Dagsordenpunkt

Meddelelser

Seniorudvalget henstiller til, at de enkelte seniorcentre anskaffer sig en hjertestarter. Forvaltningen sørger for, at udvalget får en tilbagemelding.

Forvaltningen orienterede om, at i alt 90 frivillige hundeejere har ønsket at deltage i projektet med besøgshunde på Gladsaxe Kommunes seniorcentre.

Forvaltningen orienterede endvidere om, at bowling for seniorer på grund af vandskade først starter i uge 43. Der bliver givet et nedslag i brugerbetalingen, som afspejler den kortere sæson.

Bilag

Relateret behandling